

Försvunnen sten gäckar arkeologen

Den försvunna skålgropsstenen i Magnarp hittades inte vid torsdagens arkeologiska undersökning. Nu avslutas sökandet.

Linda Lungström

Jakten på den försvunna skålgropsstenen i Magnarp är över. Stenen hittades inte vid gårdagens utgrävning och nu avbryts letandet. "Man kan inte söka i det oändliga," säger arkeolog Bo Bondesson Hvid. Bild: Barbro Hallin
Grävskopan har tystnat. Schaktet har fyllts igen och åkern ligger åter stilla. Arkeolog Bo Bondesson Hvid konstaterar: Vi hittade inte någon sten.

När elledningar grävdes ner i Magnarp för 30 - 40 år sedan försvann en fornlämning, en skålgropssten. I december i fjol trodde Bo Bondesson Hvid att han var den försvunna stenen på spåren. Han utförde en arkeologisk undersökning med anledning av planerna på att bygga villor på Gamlegården och Hjalmaras. Han fick höra att i samband med nedgrävningen av elledningarna så grävdes även skålgropsstenen ner i åkern. Spänningen steg när han fann tydliga spår av att något stort grävts ner på platsen. Kunde det vara den saknade fornlämningen? I går återvände Bo Bondesson Hvid till Magnarp för att leta efter stenen. Efter några timmars grävande tvingades han att ge upp. Det han tidigare trott varit spår efter en nedgrävning visade sig istället vara spår av att en annan stor sten dragits upp ur åkern. Men arkeologen är inte besviken.

Sannolikheten att vi skulle hitta den var fifty—fifty. Det är förmodligen så att stenen är nedgrävd i åkern, men inte i det schaktet. Den finns säkert ganska nära där vi har varit. Han tycker att det är lite märkligt att skålgropsstenen grävts ner i åkern när andra stora stenar bara flyttats till kanten. Men han ser ingen anledning att tvivla på uppgifterna om att den grävts ner.

Det var i och för sig ett dumt tilltag, så får man inte göra egentligen. Trots att Bo Bondesson Hvid är nära fornlämningen så ger han upp jakten på den försvunna skålgropsstenen.
Nu händer det inte mer. Man kan inte söka i det oändliga.

Han säger att stenen kan dyka upp när det är dags att gräva grunder till villorna. Nu finns det ingenting ur arkeologisk synvinkel som hindrar att arbetena med det nya bostadsområdet drar igång till hösten.

Anmälningsplikten innebär att observerar man någonting som kan vara en fornlämning måste man anmäla det till länsstyrelsen.

Bo Bondesson Hvid blickar ut över åkern i Magnarp. Någonstans i jorden ligger den försvunna skålgropsstenen från bronsåldern.

Skålgropssten

Skålgropar kallas även älvkvarnar. De är små, runda fördjupningar som huggits in på ovansidan av stenblock eller berghällar. Skålgropsstenarna tros ha fungerat som offerstenar.

Den försvunna skålgropsstenen i Magnarp, fornlämning nummer 71, är 1,6 meter lång, 1,2 bred och 0,8 hög. Den har 26 urgröpningar, varav en på toppen är rejält stor.

Skålgropsstenar är vanliga fornlämningar och de kommer från bronsåldern, cirka 1.,800--600 f.Kr.